

SGH

Warsaw School
of Economics

Pomiar oczekiwań inflacyjnych z wykorzystaniem sztucznej inteligencji

dr Krystian Jaworski

Szkoła Główna Handlowa w Warszawie

3 czerwca 2023, Warszawa

Pomiar oczekiwań inflacyjnych przez GUS

6. Porównując do ostatnich 12 miesięcy, jakie Pan/Pani przewiduje zmiany cen konsumenckich (towarów i usług konsumpcyjnych) w ciągu najbliższych 12 miesięcy?

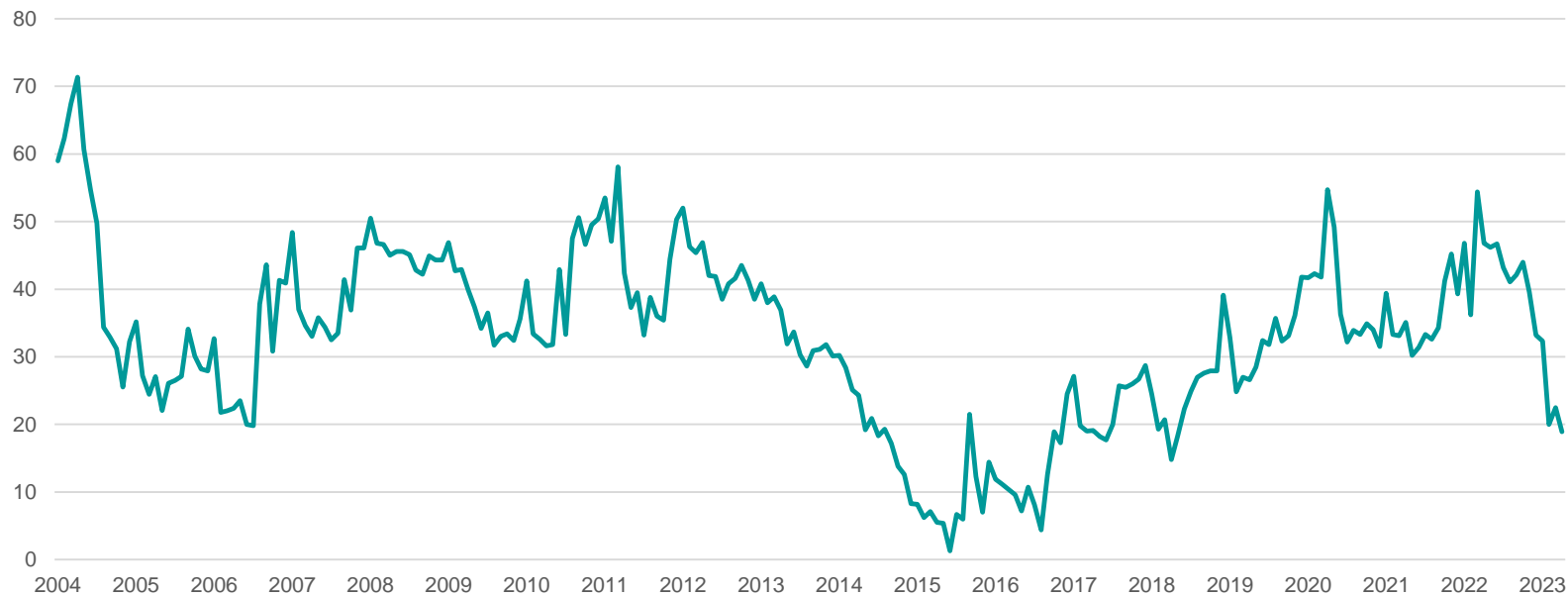
nastąpi szybszy wzrost	1	⇒ p.6.1
nastąpi wzrost w podobnym tempie	2	⇒ p.6.1
będą wzrastały wolniej	3	⇒ p.6.1
pozostaną mniej więcej na takim samym poziomie	4	⇒ p.7
nastąpi spadek	5	⇒ p.6.2
nie wiem	6	⇒ p.7

- **Saldo ocen zmian cen konsumenckich w okresie najbliższych 12 miesięcy**

obliczono przyjmując wagi:

- **1,0** dla frakcji odpowiedzi o symbolu 1 (*nastąpi szybszy wzrost*),
- **0,5** dla frakcji odpowiedzi o symbolu 2 (*nastąpi wzrost w podobnym tempie*),
- **-0,5** dla frakcji odpowiedzi o symbolu 4 (*pozostaną mniej więcej na takim samym poziomie*),
- **-1,0** dla frakcji odpowiedzi o symbolu 5 (*nastąpi spadek*) oraz
- **0** dla pozostałych frakcji odpowiedzi (*będą wzrastały wolniej, nie wiem*)

Oczekiwana zmiana cen konsumpcyjnych za 12 miesięcy (pkt., NSA)

**Czy możemy zmierzyć oczekiwania
inflacyjne bez konieczności
przeprowadzania badań ankietowych
na dużą skalę?**

Wstępny zamysł działania

- Z wykorzystaniem Twitter API (*application programming interface*) pobieramy interesujące nas tweety
- Traktujemy każdy tweet analogicznie do „respondenta” ankiety, tj. klasyfikujemy wg oczekiwań inflacyjnych
- Agregujemy pojedyncze odpowiedzi używając odpowiednich wag
- Otrzymujemy wskaźnik oczekiwań inflacyjnych (analogiczny do GUS)

- **Sztuczna inteligencja?**

Literatura

- Aromí, J. D. y Llada, M (2022). **Forecasting inflation with Twitter**. Serie Documentos de Trabajo del IIEP, 76, 1-20. [article/view/2620](#)
- Angelico, C., Marcucci, J., Miccoli, M., & Quarta, F. (2022). **Can we measure inflation expectations using Twitter?**. *Journal of Econometrics*, 228(2), 259-277.
- Denes, J., Lestrade, A., & Richardet, L. (2022). **Using twitter data to measure inflation perception** (Vol. 57). Bank for International Settlements.
- Li, X., & Tang, Z. (2022). **Sentiment Analysis on Inflation after Covid-19**. arXiv preprint [arXiv:2209.14737](#).

Using Twitter Data to Measure Inflation Perception

A working paper

Julien Denes

Ariane Lestrade

Lou Richardet

Banque de France

Improvements and future works

Distinguishing perception and anticipation

- the true goal is to capture how people anticipate future inflation
- requires an additional step to distinguish between past/present and future

Jakie tweety?

- Osoby „mające pojęcie” o inflacji
- Tweety użytkowników należących do listy „Makro Polska”

 Biurol Maklerskie Banku BNP Paribas
@BM_BNPParibas **Obserwuj**
Analizy giełdowe/finansowe/bieżące komentarze zespołu doradztwa inwestycyjnego w BM BNP Paribas

 Analizy Biura Maklerskiego Pekao
@BM_PekaoAnalizy **Obserwuj**
Analitycy Biura Maklerskiego Pekao S.A. – wiadomości prosto z rynku.
#GPW #WIG20 #WIG #akcje #inwestycje

 Damian Kaźmierczak
@DamKaźmierczak **Obserwuj**
Członek Zarządu @PZPB • Ekspert Ekonomiczny @DLA_Piper • Assistant Professor #UniLodz | #budownictwo 🏠 #gielda 📈 #gospodarka 🇵🇱 | opinie prywatne

 Jagiellonski Research
@IJ_Research **Obserwuj**
Analitycy @Jagiellonski. Śledź z nami trendy rynkowe 📈📉.

 Analizy Pekao
@Pekao_Analizy **Obserwuj**
Analitycy Pekao S.A.: E. Pytlarczyk, K. Mrówczyński, P. Bartkiewicz, K. Łuczkowski, P. Kowalski, K. Pogorzelski, A. Beška, G. Rykaczewski i M. Gancarz.

 blogi.bossa.pl
@BlogiBossaPL **Obserwuj**
blogi.bossa.pl to blogi inwestycyjne. To miejsce wymiany myśli, poglądów, spostrzeżeń związanych z inwestowaniem. Edukujemy, dzielimy się doświadczeniami.

 DNA Rynków -merytorycznie o giełdach i gospod...
@DnaRynkow **Obserwuj**
Bez paniki, strachu i emocji piszę merytorycznie o giełdach, gospodarkach i ekonomii. To konto prowadzi Piotr. ✨

 Sobieslaw Kozłowski
@SobieslawKozlo1 **Obserwuj**
Subiektywne opinie - polubienie nie oznacza akceptacji poglądów

 ING Economics Poland
@ING_EconomicsPL **Obserwuj**
The official Twitter feed of ING Research in Poland. Follow us for the best insights from our country and beyond.

 Unfair value
@UnfairValue1 **Obserwuj**
Chasing dreams. Private views only. The views expressed do not constitute investment or any other advice and are subject to change.

 PIE NET PL
@PIE_NET_PL **Obserwuj**
Polski Instytut Ekonomiczny to publiczny think tank gospodarczy, którego historia sięga 1928 r.

 PKO Research
@PKO_Research **Obserwuj**
Ekonomiści i analitycy PKO Banku Polskiego || Analizy i prognozy makro, sektorowe i rynku nieruchomości || #PLN #POLGBs #ESG #Poland

 Daniel Kostecki, CAI
@Dan_Kostecki **Obserwuj**
Private opinions only. Stocks, FX, Comm, Bonds, cryptos, macro, economy, central banks, interest rates. @CMCMarkets_PL

 Kamil Pastor
@pastor_kamil **Obserwuj**
Głównie tematy ekonomiczne i (mam nadzieję) ciekawe wykresy. Ekonomista w @PKO_Research. Wcześniej w @SpotDataPL

 Jakub Borowski
@_Jakub_Borowski **Obserwuj**
Chief Economist at Credit Agricole Bank Poland, Assistant Professor at Szkoła Główna Handlowa. Macroeconomics. Monetary integration. Political economy. CE-4.

 Przemysław Kwiecień
@PrzemekSNR **Obserwuj**
Główny Ekonomista XTB - najlepsze prognozy walutowe (2012, 16, 18, 20) - najlepszy analityk (14, 15, 17, 20,21 (x2), 22), CFA, PhD, DI nr 696

 BNP Paribas o Rynkach
@BNP_rynk **Obserwuj**
Finanse&gospodarka—analizy&komentarze ekonomistów banku BNP Paribas: A. Prus, M. Dybula, M. Kujawski, W. Stepien, P.Zawadzki, T. Tyc

 Arkadiusz Balcerowski, CFA
@Insider_FX **Obserwuj**
CEO InsiderFX | Ekonomista mBank. InsiderFX - inwestycje i gospodarka - Pomagam zrozumieć świat finansów.

 Tomasz Wyluda
@tomaszwyluda **Obserwuj**
Ekonomista, dr Ekonomii i Finansów, #Inwestycje #Ekonomia #InvestingInAI #AI Opinie Prywatne

 mBank Research
@mbank_research **Obserwuj**
To jest konto ekonomistów mBanku, a nie oficjalny profil banku. Noto prawne: mbank.pl/nota/disclaime... mbank.pl/nota/disclaime...

 Mateusz Dadej
@mateusz_dadej **Obserwuj**
Makroekonomia oraz rynki kapitałowe. Robię Phd na @unibs_official. Często wstawiam swoje wykresy. #DataScience i #Rstats fan.

 Bartłomiej Sawicki
@BartSaw **Obserwuj**
Dziennikarz @RPEkonomia i @Parkletcom, @Jagiellonski #energytka #ZwiedzamEnergytke |private opinion| Mail: bartlomiej.sawicki@parklet.com

 Bartłomiej Derski
@bderski **Obserwuj**
Dziennikarz @WysokieNapiecie. Absolwent prawa i ekonomii. #energytka #węgiel #OZE #elektromobilność #eRaJd. Hobbystycznie #CFD. Współautor #WiekEnergyków

 Mikołaj Raczynski
@MikRaczynski **Obserwuj**
Financial markets, global macro, monetary&fiscal policy. Private profile. Personal views. No recommendations. No investment advice. Like = usually bookmark

 Charlie Robertson
@RencapMan **Obserwuj**
Global chief economist; TED talk on Africa, author Fastest Billion and The Time Travelling Economist @TTTEconomist

 Piotr Bujak
@pbujak **Obserwuj**
Główny ekonomista @PKOBP @PKO_Research (ex @NordeaMarkets @SantanderBankPL @CASE_research) | #PLN #POLGBs #Poland | ojciec x3 | poglądy osobiste

 Konrad Krasuski
@kkrasuski **Obserwuj**
Bloomberg News @business reporter in Warsaw. Focused on capital markets, but not only. Opinions are my own.

 Piotr Sobolewski
@PiotrSobolewski **Obserwuj**
Starszy analityk ds. sektora finansowego Polityki INSIGHT. Ex-dziennikarz Parkietu i Rzeczy. Absolwent finansów na UW i Zarządzania Ryzykiem w Inst. Fin. na SGH

 Michał Gamrot
@gamrot **Obserwuj**
vice director in a consulting firm | economist at @econ_pluralism | founding member of @PLSecEkonomii

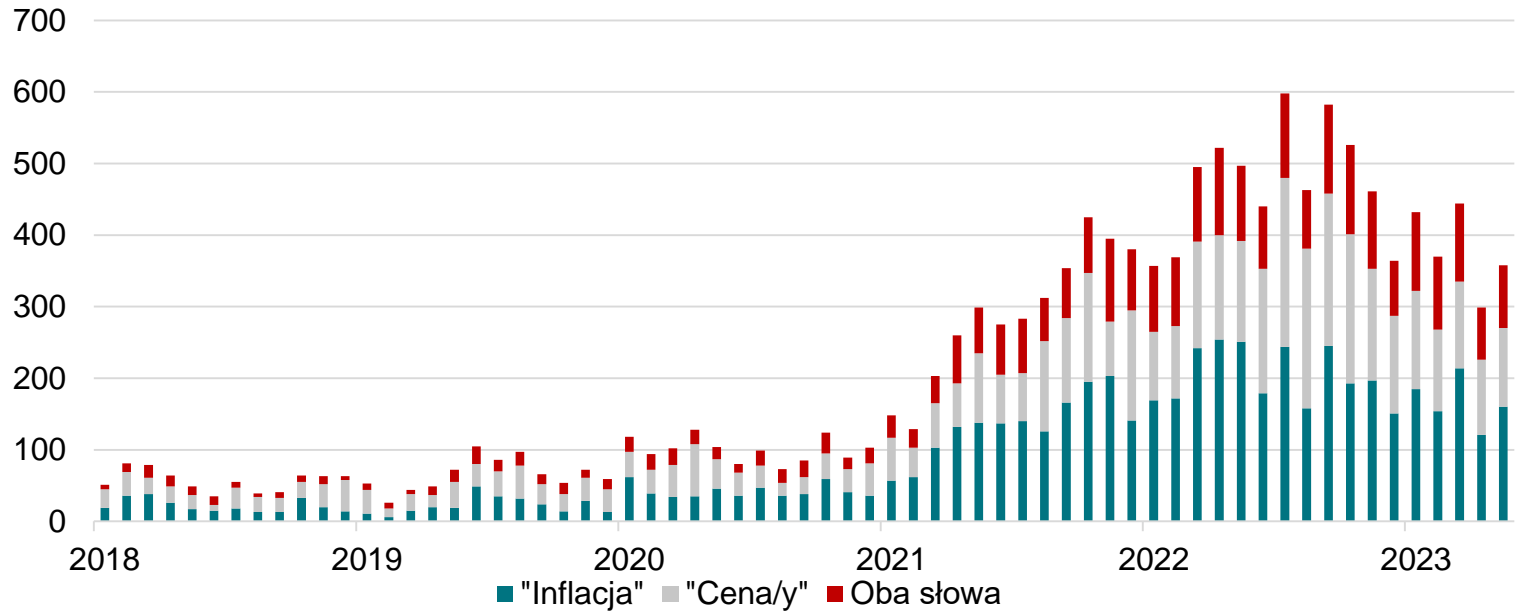
 Ignacy Morawski
@igg_nacy **Obserwuj**
Chief Economist at @puls_biznesu (Polish business daily) subscribe my newsletter: newsletter.spotdata.pl

Jakie tweety?

- Tweety użytkowników należących do listy „Makro Polska”
- Tweety muszą zawierać słowa „**inflacja**” lub „**cena**” (+ deklinacja)
- Lata 2018-2023

- Ograniczenie kosztów/czasu:
  - Kilkanaście \$ vs. kilka tys. \$
  - Kilka dni vs. miesiące

Liczba analizowanych tweetów (po miesiącach)

Klasyfikacja tweetów

- Chat GPT 3.5 (API oferowane przez OpenAI)
- Large Language Model -> ponad 300 mld parametrów
- Dwa pytania:

1) *You are an economist. Does this tweet: {tweet}, indicate that the inflation will increase, decrease or it's hard to tell? Answer with one word.*

2) *You are an economist. What is the sentiment of this: {tweet}? Positive, negative or it's hard to tell? Answer with one word.*

- Transformacja odpowiedzi na skalę porządkową: -1, 0, 1
- Agregacja pojedynczych odpowiedzi za pomocą średniej (analogicznie jak GUS)
- Dwa osobne wskaźniki: „**expectations indicator**” oraz „**sentiment indicator**”

Zestawienie wskaźników

Różnice w klasyfikacji (1)

Frakcje tweetów				
		Sentiment indicator		
		-1	0	1
Expectations indicator	-1	8,7%	2,5%	7,6%
	0	19,3%	20,9%	12,2%
	1	22,0%	1,7%	5,1%

Różnice w klasyfikacji (1)

- Jeśli obie metody klasyfikowałyby tweety w ten sam (podobny) sposób to suma odsetków tweetów na przekątnej byłaby równa (bliska) 100%.
- W rzeczywistości suma ta wynosi tylko ok. 50%
- Połowa tweetów klasyfikowana jest w różny sposób poprzez obie metody.

Frakcje tweetów				
		Sentiment indicator		
		-1	0	1
Expectations indicator	-1	8,7%	2,5%	7,6%
	0	19,3%	20,9%	12,2%
	1	22,0%	1,7%	5,1%

Różnice w klasyfikacji (2)

- Klasyfikacja „sentiment” rzadko daje wynik neutralny (tylko 25% przypadków), dużo częściej otrzymujemy zabarwienie pozytywne lub negatywne

Frakcje tweetów				
		Sentiment indicator		
		-1	0	1
Expectations indicator	-1	8,7%	2,5%	7,6%
	0	19,3%	20,9%	12,2%
	1	22,0%	1,7%	5,1%

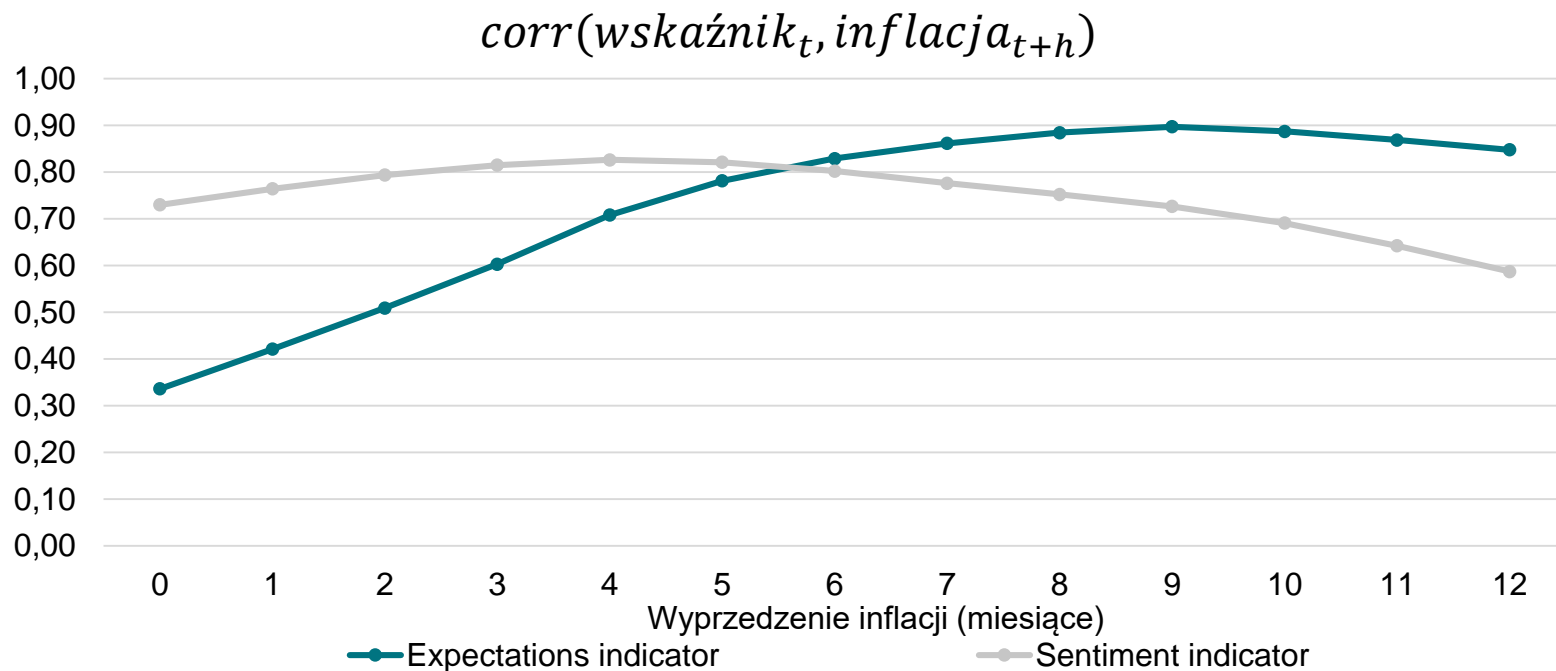

Różnice w klasyfikacji (2)

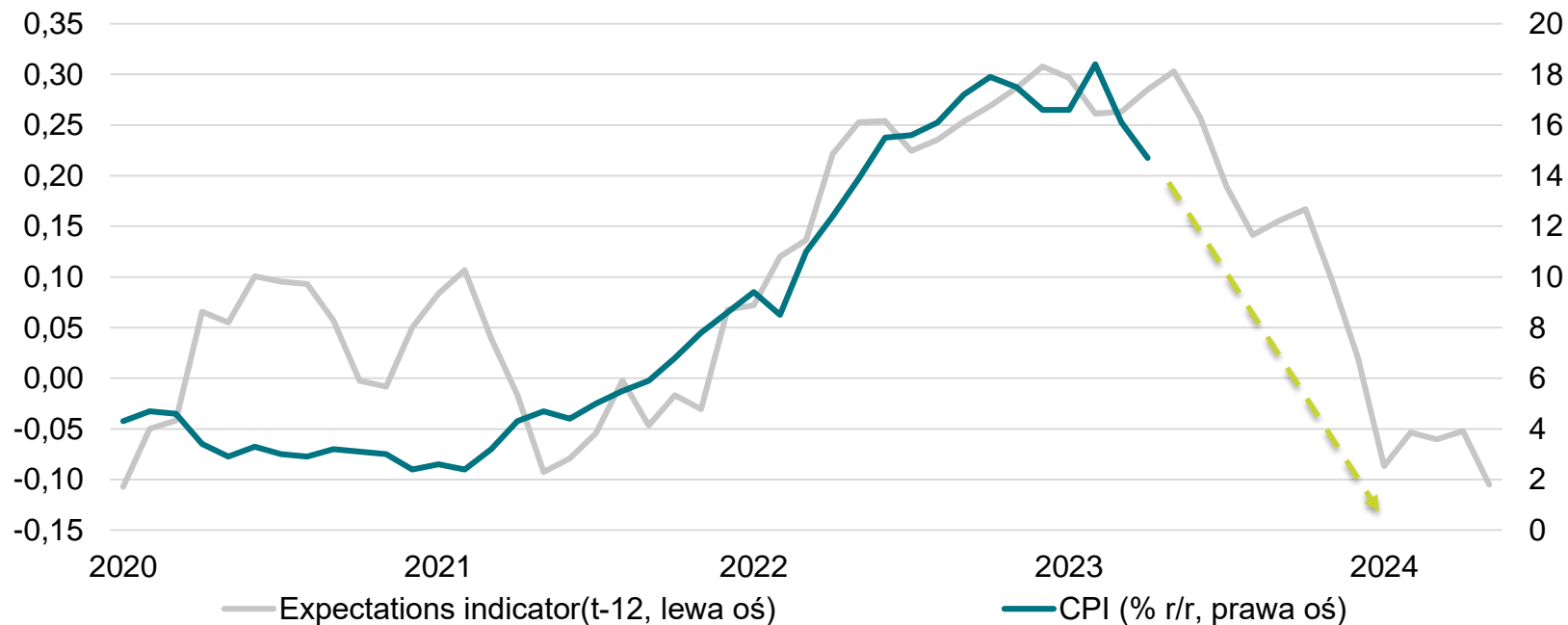
- Klasyfikacja „sentiment” rzadko daje wynik neutralny (tylko 25% przypadków), dużo częściej otrzymujemy zabarwienie pozytywne lub negatywne
- Klasyfikacja „expectations” częściej daje wynik neutralny (52% przypadków).
- Łatwiej jest sklasyfikować „nastrój”, niż „oczekiwania”

Frakcje tweetów				
		Sentiment indicator		
		-1	0	1
Expectations indicator	-1	8,7%	2,5%	7,6%
	0	19,3%	20,9%	12,2%
	1	22,0%	1,7%	5,1%

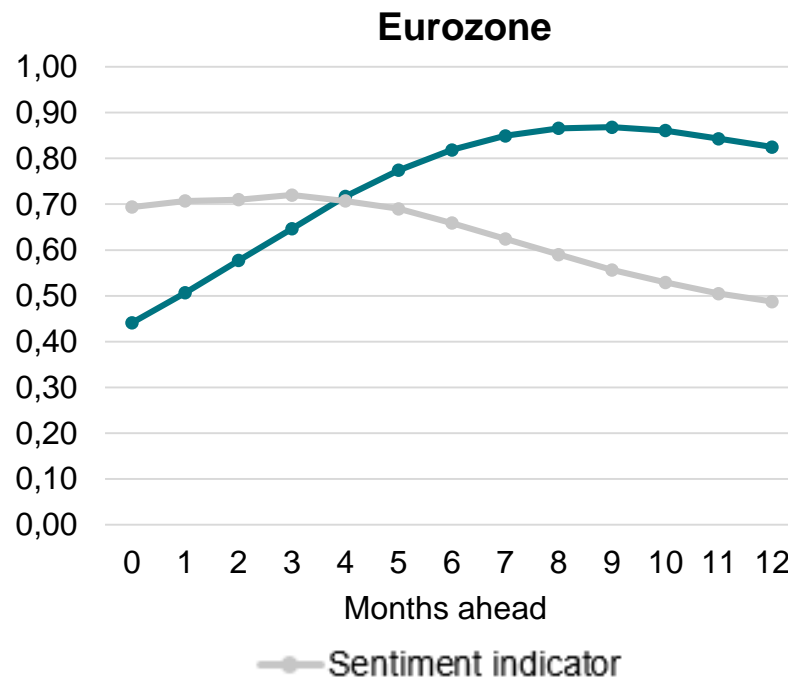
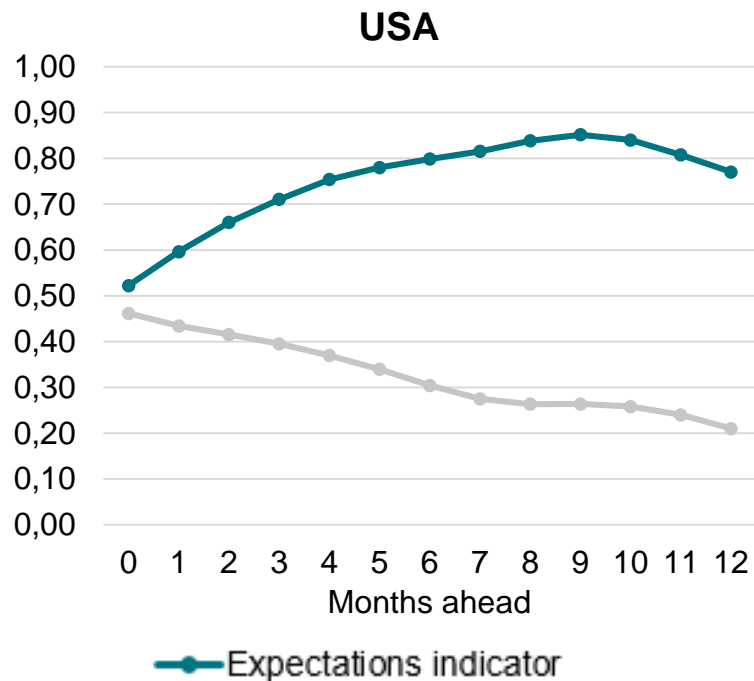
Korelacja z (przyszłą) inflacją

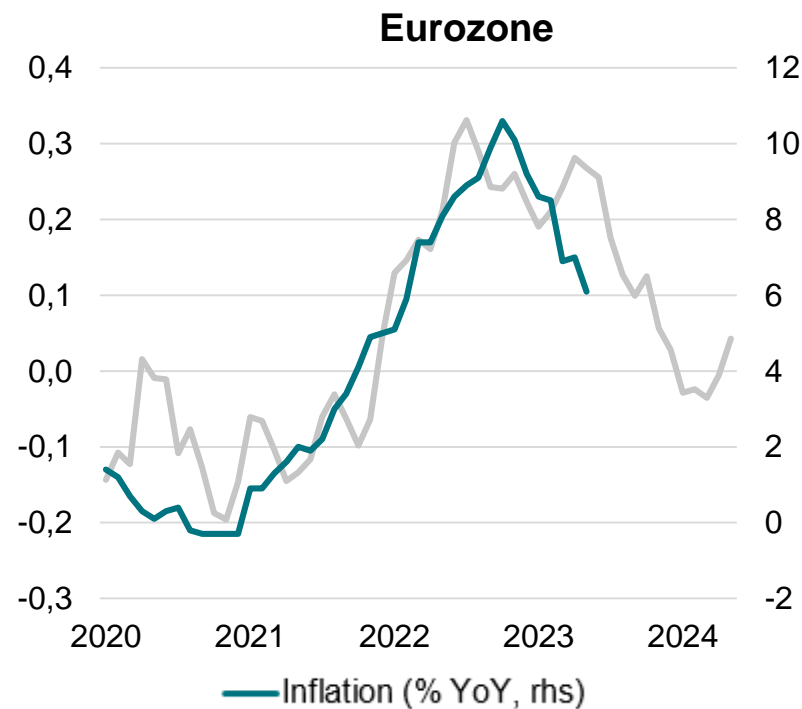
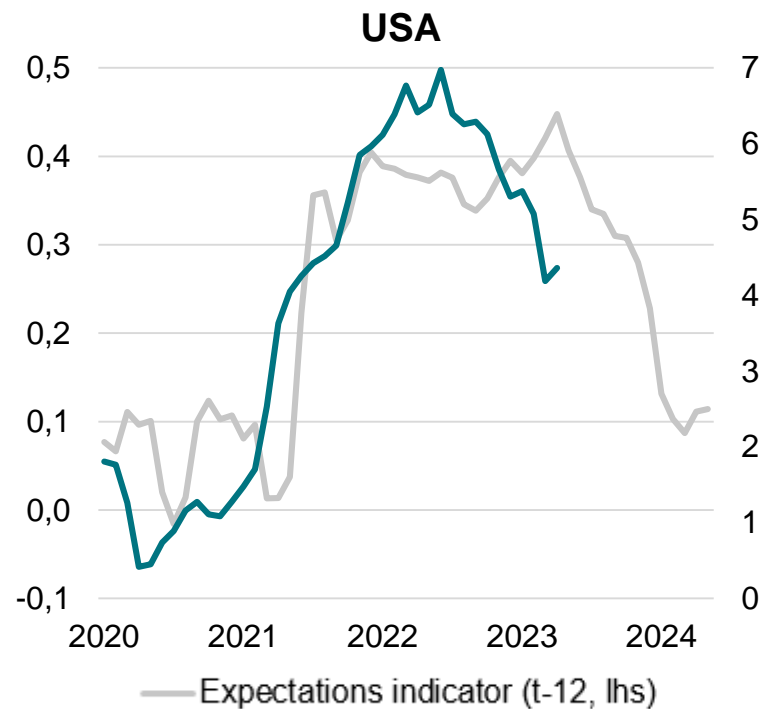
„Prognoza” inflacji

Korelacja z inflacją za granicą

„Prognoza” inflacji za granicą

Podsumowanie

- Nowy sposób pomiaru oczekiwań inflacyjnych
- Rozdzielenie percepcji inflacji od oceny (oczekiwań) przyszłej inflacji
- Duża korelacja z przyszłą inflacją (rzadko spotykane)
- Zastosowanie ChatGPT pozwoliło na uzyskanie wyższej korelacji niż we wcześniejszych badaniach

Co dalej?

- Inna konstrukcja „zapytań” do ChatGPT
- Wykorzystanie ChatGPT 4 zamiast ChatGPT 3.5 (koszty 10x)
- Zwiększenie liczby analizowanych tweetów
- Rozszerzenie zakresu geograficznego badania
- Formalny model i prognozowanie inflacji

Dziękuję za uwagę